

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะ และทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบด้วยการศึกษาหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบาดเจ็บที่ศีรษะ และความพึงพอใจของญาติผู้ป่วยและผู้ป่วยต่อการวางแผนจำหน่าย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของตัวอย่างประชากร เสนอไว้ในตารางที่ 1-2

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบาดเจ็บที่ศีรษะของตัวอย่างประชากรก่อน และหลังการทดลอง เสนอไว้ในตารางที่ 3

ระดับความพึงพอใจต่อการวางแผนจำหน่ายของตัวอย่างประชากร ญาติผู้ป่วย และผู้ป่วย เสนอไว้ในตารางที่ 4-5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของตัวอย่างประชากร

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างประชากรญาติผู้ป่วย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ความเกี่ยวข้องกับผู้ป่วย และ ประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วย

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (n = 15)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	9	60.00
หญิง	6	40.00
รวม	15	100.00
2. อายุ (ปี)		
21-25	10	66.66
36-50	4	26.66
51-65	1	6.66
รวม	15	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	10	66.66
มัธยมศึกษา	1	6.66
อาชีวศึกษา/ประกาศนียบัตร	2	13.33
อุดมศึกษา	2	13.33
รวม	15	100.00
4. สถานภาพสมรส		
คู่	12	80.00
โสด	3	20.00
รวม	15	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (n = 15)	ร้อยละ
5. อาชีพ		
เกษตรกรรวม	6	40.00
นักเรียน/นักศึกษา	3	20.00
ค้าขาย	2	13.33
รับจ้าง	2	13.33
รับราชการ	2	13.33
รวม	15	100.00
6. รายได้ (บาท)		
0 - 3,000	10	66.66
3,001 - 6,000	3	20.01
6,000 ขึ้นไป	2	13.33
รวม	15	100.00
7. ความเกี่ยวข้องกับผู้ป่วย		
บิดา	5	33.33
ภรรยา	4	26.66
พี่หรือน้อง	4	26.66
ญาติใกล้ชิด	2	13.33
รวม	15	100.00
8. ประสบการณ์การดูแลผู้เจ็บป่วย		
ไม่เคย	9	60.00
เคย	6	40.00
รวม	15	100.00

จากตารางที่ 1 ตัวอย่างประชากรญาติผู้ป่วย เป็นชายร้อยละ 60.00 ร้อยละ 66.66 มีอายุอยู่ระหว่าง 21-35 ปี จำนวนสูงสุดร้อยละ 66.66 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา คือระดับอาชีวศึกษา/ประกาศนียบัตร และระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 13.33 และ 13.33 สถานภาพสมรส สูงสุดร้อยละ 80.00 มีสถานภาพสมรสคู่ อาชีพทำการเกษตรร้อยละ 40.00 รายได้จำนวนสูงสุดมีรายได้อยู่ระหว่าง 0-3000 บาท ร้อยละ 66.66 ความเกี่ยวข้องกับผู้ป่วยจำนวนสูงสุดเป็นบิดา ร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ ภรรยา กับ พี่ หรือ น้อง ร้อยละ 26.66 และ 26.66 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาประสบการณ์ในการดูแลผู้เจ็บป่วย ร้อยละ 60.00 ไม่เคยมีประสบการณ์ในการดูแลผู้เจ็บป่วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างประชากรผู้ป่วย จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ สถานภาพในครอบครัว สาเหตุการบาดเจ็บ ตำแหน่งพยาธิสภาพ พยาธิสภาพ การรักษา ระดับความรู้สติแรกวัย ระดับความรู้สติก่อนจำหน่าย จำนวนวันอยู่รักษา

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	13	86.67
หญิง	2	13.33
รวม	15	100.00
2. อายุ		
14 - 26	11	73.33
27 - 29	4	26.67
รวม	15	100.00
3. การศึกษา		
ประถมศึกษา	7	46.67
มัธยมศึกษา	4	26.67
อาชีวศึกษา/ประกาศนียบัตร	3	20.00
อุดมศึกษา	1	6.66
รวม		100.00
4. สถานภาพสมรส		
โสด	9	60.00
คู่	6	40.00
รวม	15	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. อาชีพ		
ทำนา	5	33.33
นักเรียน/นักศึกษา	4	26.67
รับจ้าง	3	20.00
ค้าขาย	1	6.66
รับราชการ	2	13.33
รวม	15	100.00
6. รายได้		
ไม่แน่นอน	7	46.66
0 - 2,000	3	20.00
2,001 - 4,000	3	20.00
4,001 ขึ้นไป	2	13.33
รวม	15	100.00
7. สถานภาพในครอบครัว		
สมาชิก/อาศัย	10	66.67
หัวหน้าครอบครัว	5	33.33
รวม	15	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
8. สาเหตุการบาดเจ็บ		
จักรยานยนต์ล้ม	6	40.00
รถจักรยานยนต์ชนกันหรือถูกรถชน	3	20.00
ล้มตีศีรษะฟาดพื้น	3	20.00
ถูกของแข็งตีศีรษะ	2	13.33
ตกจากรถยนต์	1	6.66
รวม	15	100.00
9. ตำแหน่งของพยาธิสภาพ		
ตำแหน่งไม่แน่นอน หรือปรากฏทั่วไป	5	33.33
สมองด้านหน้า (Frontal Lobe)	4	26.67
สมองด้านหลัง (Base of Skull)	2	13.33
สมองด้านข้าง (Parictal Lobe)	3	20.00
สมองบริเวณขมับ (Temporal Lobe)	1	6.66
รวม	15	100.00
10. พยาธิสภาพ		
Cerebral Contusion	6	40.00
Subdural Hematoma	4	26.67
Intracerebral Hemorrhage	3	20.00
Epidural Hematoma	1	6.61
Depress Fractured Skull	1	6.66
รวม	15	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
11. การรักษา		
ประคิ๊บประคอง	12	80.00
ผ่าตัด	3	20.00
รวม	15	100.00
12. การประเมินระดับความรู้สึก โดยใช้ Glasgow Coma Score ในวันอยู่รักษาวันแรก		
6 - 8 (ตอบสนองต่อการกระตุ้นจากความเจ็บปวดเท่านั้น)	5	33.33
9 - 11 (ระดับความรู้สึกสับสน, มึนงง, ง่วงซึม)	3	20.00
12 - 14 (ระดับความรู้สึกลดลง, ไม่รู้เวลา สถานที่)	5	33.33
15 (รู้สึกตัวดี)	2	13.33
รวม	15	100.00
13. การประเมินระดับความรู้สึก โดยใช้ Glasgow Coma Score วันจำหน่าย		
15 (รู้สึกดี รู้กาลเทศะ รู้สถานที่และบุคคล)	8	53.33
14 (รู้สึก ไม่รู้กาลเทศะ ไม่รู้สถานที่และบุคคล)	5	33.33
13 (รู้สึก สับสน มึนงง ง่วงซึม)	2	13.33
รวม	15	100.00
14. จำนวนวันอยู่รักษา (วัน)		
4 - 8	8	53.33
9 - 13	3	20.00
14 - 18	4	26.67
รวม	15	100.00

จากตารางที่ 2 ตัวอย่างประชากรผู้ป่วย เป็นชายร้อยละ 86.87 มีอายุอยู่ระหว่าง 14-26 ปี ร้อยละ 73.33 การศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวนสูงสุดร้อยละ 46.67 มีสถานภาพสมรสโสด ร้อยละ 60.00 เมื่อพิจารณาถึงอาชีพ พบว่า สูงสุดมีอาชีพทำนา ร้อยละ 33.33 รองลงมา ยังเป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 26.67 รายได้จำนวนสูงสุดมีรายได้ไม่แน่นอน ร้อยละ 46.66 รองลงมามีรายได้อยู่ระหว่าง 0-2000 บาท กับ 2001-4000 บาท ร้อยละ 20.00 และ 20.00 สถานภาพในครอบครัวร้อยละ 66.67 มีสถานภาพเป็นสมาชิกหรือผู้อาศัย เมื่อพิจารณาจากลักษณะการบาดเจ็บพบว่า สาเหตุการบาดเจ็บจำนวนสูงสุดเกิดจากรถจักรยานยนต์ล้ม ร้อยละ 40.00 ตำแหน่งของพยาธิสภาพ มีตำแหน่งไม่แน่นอน หรือปรากฏอยู่ทั่วไป จำนวนสูงสุด ร้อยละ 33.33 รองลงมาคือมีพยาธิสภาพที่สมองด้านหน้า ร้อยละ 26.67 ลักษณะของพยาธิสภาพ จำนวนสูงสุด มีพยาธิสภาพแบบ Cerebral Contussion ร้อยละ 40.00 รองลงมาคือ Subdural Hematoma ร้อยละ 26.67 การรักษาร้อยละ 80.00 เป็นการรักษาแบบประคับประคอง ผลการประเมินระดับความรู้สึก โดยใช้ Glasgow Coma Score ในวันอยู่รักษาวันแรก จำนวนสูงสุดมีคะแนนความรู้สึกในระดับ 6-8 กับ 12-14 ร้อยละ 33.33 และ 33.33 ส่วนร้อยละ 20.00 อยู่ในระดับ 9-11 เมื่อพิจารณาผลการประเมินระดับความรู้สึกในวันจำหน่าย พบว่า ร้อยละ 53.33 มีคะแนนระดับความรู้สึก เท่ากับ 15 รองลงมาคือ คะแนนระดับความรู้สึกเท่ากับ 14 ร้อยละ 33.33 และร้อยละ 33.33 มีคะแนนระดับความรู้สึก เท่ากับ 13 จำนวนวันอยู่รักษา อยู่ใน ระยะ 4-8 วัน ร้อยละ 53.33 รองลงมาคือ 14-18 วัน ร้อยละ 26.67 และอยู่ในระยะ 9-13 วัน ร้อยละ 20.00

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการบาดเจ็บที่ศีรษะ ของตัวอย่างประชากร ญาติผู้ป่วย ก่อนและหลังการทดลอง (n = 15)

ความรู้ความเข้าใจ	คะแนนเต็ม	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t
		$\bar{X}_1$	S.D. ₁	$\bar{X}_2$	S.D. ₂	
1. พยาธิสภาพของการบาดเจ็บที่ศีรษะ	8	3.53	1.71	5.07	1.29	3.01**
2. การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ และการดูแลผู้ป่วย	7	5.33	1.53	6.07	1.53	1.57
3. การดูแลเรื่องอาหาร	4	2.07	1.12	3.20	0.75	3.44**
4. การดูแลเรื่องยา	4	2.33	1.19	3.53	1.54	2.87**
5. การจัดสภาพแวดล้อม	3	2.40	0.80	3.00	0.00	2.81**
6. การดูแลเรื่องการฟื้นฟูสภาพ	3	2.67	1.07	3.53	0.49	2.89**
7. การดูแลเรื่องการนัดหมายของแพทย์	2	1.73	0.44	1.80	0.40	1.00
รวม	32	19.80	6.41	28.27	5.26	4.98**

** P < .01

จากตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ความเข้าใจ เรื่องการบาดเจ็บที่ศีรษะ โดยรวมของตัวอย่างประชากรญาติผู้ป่วย หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพยาธิสภาพของการบาดเจ็บที่ศีรษะ การดูแลเรื่องอาหาร การดูแลเรื่องยา การจัดสภาพแวดล้อม และการดูแลเรื่องการฟื้นฟูสภาพของตัวอย่างประชากรหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ และการดูแลผู้ป่วย และการดูแลเรื่องการนัดหมายของแพทย์ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของคะแนนความพึงพอใจต่อการวางแผน
จำหน่ายผู้ป่วยของตัวอย่างประชากรญาติผู้ป่วย จำแนกเป็นรายด้าน (n = 15)

ความพึงพอใจ	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. การรับรู้วัตถุประสงค์ กระบวนการ การปฏิบัติ ตามการวางแผนจำหน่าย	45	35.13	7.89	มาก
2. การได้รับคำอธิบายหรือ บอกเล่าเกี่ยวกับพยาธิสภาพ และการดูแลผู้ป่วย	55	43.00	6.54	มาก
3. การได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติ การดูแลผู้ป่วย	60	46.33	7.63	มาก

จากตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจต่อการวางแผนจำหน่ายของตัวอย่าง
ประชากรญาติผู้ป่วยทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 35.13, 43.00 และ
46.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของคะแนนความพึงพอใจการวางแผน
 จำหน่ายของตัวอย่างประชากรผู้ป่วย ($n = 10$)

ความพึงพอใจ	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความพึงพอใจ
1. การที่ญาติมีส่วนร่วมใน การวางแผนจำหน่าย	5	4.50	0.67	มากที่สุด
2. การที่ญาติผู้ป่วยได้รับ คำอธิบายและฝึกปฏิบัติ การดูแลผู้ป่วย	30	24.30	4.12	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจต่อการวางแผนจำหน่ายของตัวอย่าง
 ประชากรผู้ป่วยทั้ง 2 ด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.50 และ 24.30

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ญาติผู้ป่วย

1. ญาติผู้ป่วย 2 ราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งต่อผู้ป่วยจากต่างจังหวัดมา รักษาต่อที่โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่นว่า ควรมีระบบการส่งต่อ โดยมีรถและเจ้าหน้าที่ให้บริการใน ขณะส่งต่อ เนื่องจากผู้ป่วยที่ต้องมารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่นเป็นผู้ป่วยหนัก และ มีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องส่งมารักษาต่อ

2. จากการติดตามเยี่ยมผู้ป่วยที่บ้าน ในระยะประเมินผลการทดลองพบว่า ญาติผู้ป่วย แสดงความรู้สึกที่ดีต่อทีมการพยาบาลที่ติดตามไปเยี่ยม โดยให้การต้อนรับ และให้ความร่วมมือใน การตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่บอกว่าไม่เคยเห็นการติดตามเยี่ยมจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลหลัง การเจ็บป่วยที่ควรจะมี เพราะเป็นสิ่งที่ดี

พยาบาลวิชาชีพ และทีมการพยาบาล

พยาบาลวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่ผู้ช่วยวิจัย และทีมการพยาบาล ให้ความคิดเห็นว่า โครงการทดลองการวางแผนจำหน่ายที่เป็นรูปแบบดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่ดี เพราะกระบวนการวางแผน สอดคล้องกับงานประจำ หากมีระบบหรือรูปแบบเป็นกรอบในการปฏิบัติการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย จะครอบคลุมกว่าที่เป็นอยู่ และบันทึกประจำตัวผู้ป่วยเป็นเอกสารที่เหมาะสมในการนำไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย